

UVOD

Predmet ovog rada jesu pravni instituti koji spadaju u zajedničku cjelinu "Preuzimanje obaveza preduzeća u pravnom prometu" a to su: zastupanje, punomoćje, poslovno punomoćje, ovlašćenje punomoćnika po zaposlenju i prokura.

Opravdanost izbora teme nalazimo u činjenici da su ovi pravni instituti nezaobilazan činilac u poslovnom prometu preduzeća i drugih privrednih subjekata, te kao takvi imaju svoje praktično uporište i razlog teorijske obrade.

Kako naše pozitivno zakonodavstvo poznaje ovu materiju to će se i samo izlaganje bazirati na propisima Zakona o obligacionim odnosima (u daljem tekstu ZOO) i Zakona o preduzećima.

Prvi dio izlaganja odnosi se na članove ZOO koji regulišu ovu materiju, dok se u drugom dijelu daju članovi Zakona o preduzećima Republike Srpske.

ZAKON O OBLIGACIONIM ODNOSIMA

1. ZASTUPANJE

Izraz zastupanje koristi se u pravu u više različitih značenja. U svom najširem značenju, izraz zastupanje označava sve oblike zastupanja ekonomskih interesa zastupanog, bez obzira da li zastupnik dobija i punomoći da u ime i za račun onog koga zastupa preuzima pravo i obavezu u prometu. U ovom značenju izraz zastupanje u najširem smislu obuhvata i takozvano indirektno zastupanje koje postoji kod ugovora o komisionu, kod koga zastupnik, odnosno komisionar dobija nalog da obavlja određene poslove za račun komitenta ali ne dobija punomoćje da istupa u njegovo ime. Pod izrazom zastupanje u širem značenju svrstava se i posredništvo, kod koga posrednik dovodi u vezu zainteresovane subjekte na osnovu naloga, dok sam posao sklapaju zainteresovani subjekti neposredno. Pojam zastupanje u užem smislu, podrazumjeva samo one oblike kod kojih zastupnik dobija (pored naloga) i ovlašćenje (punomoćje) da svojom izjavom volje u ime i za račun zastupanog preuzima prava i obaveze u prometu.

Oblici zastupanja mogu se podijeliti i po drugom kriterijumu, od koga je pošao naš zakonodavac, regulišući materiju obligacionih obaveza. Taj kriterijum je da li zastupnik obavlja zastupanje na osnovu zakona, statuta ili drugog opšteg pravnog akta, ili na izjavi volje zastupanog ili zastupnik obavlja zastupanje kao svoju djelatnost na osnovu posebnog ugovora sa zastupanim (ugovor o komisionu, ugovor o trgovinskom zastupništvu i ugovor o posredovanju). Od ove podjele polazi i ZOO i u odsjeku pod nazivom Zastupanje (čl. 84. do 89.) obuhvata oblike zastupanja zasnovane na zakonu, statutu ili drugom opštem pravnom aktu, akt nadležnog organa ili na izjavi volje zastupanog, dok zastupanje zasnovano na posebnim ugovorima obuhvata u drugom dijelu Zakona posvećenom svakom od navedenih ugovora (glava XIX – Komision, čl. 771. do 789.; glava XX – Ugovor o trgovinskom zastupništvu, čl. 790. do 812. i glava XXI – Posredovanje, čl. 813. do 826.).

Oblici zastupanja zasnovani na zakonu, statutu ili drugom opštem pravnom aktu, aktu nadležnog organa ili na izjavi volje zastupanog bili su, do donošenja ZOO u nedostatku propisa iz obligacionih prava, regulisani takozvanim statusnim zakonima: Osnovnim Zakonom o preduzećima od 1965. godine, koji je zamjenjen Zakonom o konstituisanju i upisu u sudski registar, organizacija udruženog rada od 1973. godine i Opštim uzansama za promet robom od 1954. godine.

Zakonom o obligacionim odnosima (čl. 84. do 98.) reguliše se materija zastupanja u cjelini. Tu su sadržana pravila koja se odnose na sve oblike zastupanja (čl. 84. do 88.) kao i pojedini oblici zastupanja.

Mogućnost zastupanja

Član 84.

- (1) Ugovor, kao i drugi pravni posao, može se preuzeti preko zastupnika.**
- (2) Ovlašćenje za zastupanja zasniva se na zakonu, statutu ili drugom opštem pravnom aktu nadležnog organa ili na izjavi volje zastupanog (punomoćje).**

Dejstvo zastupanja

Član 85.

- (1) Ugovor, koji zaključi zastupnik u ime zastupanog lica, i u granicama svojih ovlašćenja, obavezuje neposredno zastupanog i drugu ugovornu stranu.**
- (2) Pod istim uslovima i ostali pravni poslovi zastupnikovi proizvode pravno dejstvo neposredno prema zastupanom licu.**
- (3) Zastupnik je dužan obavijestiti drugu stranu da istupa u ime zastupanog, ali i kad on to ne uradi, ugovor proizvodi pravno dejstvo za zastupanog i drugu ugovornu stranu, ako je ova znala ili je iz okolnosti mogla zaključiti da on istupa kao zastupnik.**

1. Ugovor, koji zaključi zastupnik proizvodi pravno dejstvo neposredno za zastupanog i drugu ugovornu stranu pod pretpostavkom da je zastupnik obavijestio drugu stranu da istupa u ime zastupanog ili da je druga strana to morala znati iz okolnosti posla, odnosno da je to mogla zaključiti. U protivnom, ugovor ne obavezuje drugu stranu. To isto važi i za poslove koje zastupnik preuzima za zastupanog.

2. U pogledu obima ovlašćenja pravilo je da ono djeluje u granicama datih ovlašćenja. Znači, iz saopštenja zastupnika ili pismenog ovlašćenja, ako je dato, proističe i obim zastupanja. Naš zakon ne sadrži detaljnije odredbe kojim se bliže određuje pitanje obima zastupanja odnosno obima ovlašćenja zastupnika.

Prenošenje ovlašćenja

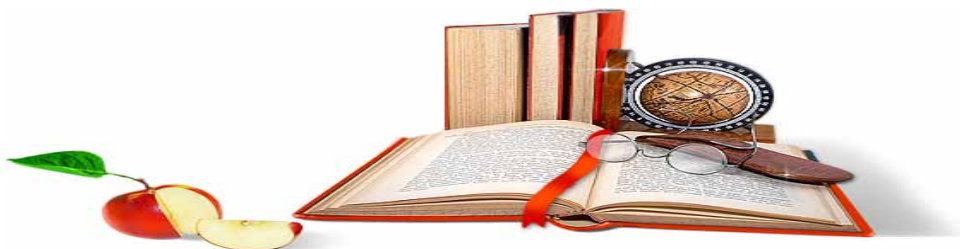
Član 86.

- (1) Zastupnik ne može prenijeti svoja ovlašćenja na drugog, izuzev kad mu je to dozvoljeno zakonom ili ugovorom.**

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM

[FORUMU](#) ILI NA **maturskiradovi.net@gmail.com**